

การเปรียบเทียบโน้ตค้นทางจริยธรรมของนักเขียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย แบบปล่อยปละละเลย
และแบบให้ความคุ้มครองมากเกินไป

นางสาวรัตนา ฉากฉลิก

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดาราศาสตร์สุริยคติ ประจำปีการศึกษา ๒๕๓๐
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ภาควิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2530

ISBN 974-567-438-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

012405

i 10295070

A COMPARISON OF MORAL CONCEPTS OF PRATHOM
SUKSA THREE STUDENT BY KINDS OF UPBRINGING;
DEMOCRATIC ; NEGLECTING: AND OVER-PROTECTION

Miss Ratana Chagechlak

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Elementary Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1987

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การเปรียบเทียบมโนทัศน์ทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 3 ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย แบบปล่อยปละละเลย
และแบบให้ความคุ้มครองมากเกินไป

โดย

นางสาวรัตนา ฉากฉล็ก

ภาควิชา

ประถมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.ลำลี ทองธวัช

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาเป็นส่วนหนึ่งของการ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วิชัยรัมย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ลำลี ทองธวัช)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.แรมสมร อยู่สถาพร)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การเปรียบเทียบโมเดลที่ค้นทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย แบบปล่อยปละละเลย และแบบให้ความคุ้มครองมากเกินไป

ชื่อผลิต นางสาวรัตนา ฉากฉลัก

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ลำสี ทองธวี

ภาควิชา ประถมศึกษา

ปีการศึกษา 2529

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบโมเดลที่ค้นทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย แบบปล่อยปละละเลย และแบบให้ความคุ้มครองมากเกินไป
2. เพื่อเปรียบเทียบโมเดลที่ค้นทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

วิธีดำเนินการวิจัย

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2528 ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน จำนวน 389 คน และผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มนี้ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบทดสอบโมเดลที่ค้นทางจริยธรรม และแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way Analysis of Variance) และทดสอบด้วยค่าเอฟ (F-test)

สรุปผลการวิจัย

1. เมื่อแยกวิเคราะห์โมเดลที่ค้นทางจริยธรรมออกเป็นด้าน ๆ 8 ด้านตามลักษณะการอบรมเลี้ยงดู 3 แบบ ไรท์กับความแตกต่างในโมเดลที่ค้นทางจริยธรรม 7 ด้านคือ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความมีระเบียบวินัยและตรงต่อเวลา ด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ ด้านความเมตตากรุณา

ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความมีน้ำใจเป็นธรรมไม่ลำเอียง และด้านความอดทนอดกลั้น มีเพียง
ด้านเดียวเท่านั้นคือมีนวัตกรรมด้านความไม่เห็นแก่ตัวของนักเรียน ซึ่งนักเรียนที่ได้รับการ
การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมีนวัตกรรมด้านความไม่เห็นแก่ตัวสูงกว่านักเรียน
ที่ผู้ปกครองให้การอบรมเลี้ยงดูแบบคุ้มครองมากเกินไปอย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับ .05

2. เมื่อแยกวิเคราะห์นวัตกรรมด้านจริยธรรมออกเป็นด้าน ๆ 8 ด้าน ตามระดับการ
ศึกษาของผู้ปกครอง ไม่พบความแตกต่างในนวัตกรรมด้านจริยธรรม 6 ด้านคือ ด้านความรับผิดชอบ
ด้านความเชื่อเพื่อพ่อแม่และเสียสละ ด้านความเมตตากรุณา ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความ
มีน้ำใจเป็นธรรมไม่ลำเอียง และด้านความอดทนอดกลั้น มีเพียง 2 ด้านคือ ด้านความมีระเบียบ
วินัยและตรงต่อเวลา ที่นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีการศึกษาระดับสูงกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น มีนวัตกรรม
ทางจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัยและตรงต่อเวลาสูงกว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองมีการศึกษาระดับ
ประถมศึกษา และด้านความไม่เห็นแก่ตัว นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
มีนวัตกรรมด้านจริยธรรมด้านความไม่เห็นแก่ตัวสูงกว่ามีนวัตกรรมด้านจริยธรรมของนักเรียนที่ผู้ปกครอง
มีการศึกษาระดับประถมศึกษา ที่ระดับ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title A Comparison of Moral Concepts of Prathom Suksa
Three Students by Kinds of Upbringing;
Democratic ; Neglecting : and Over-Protection

Name Miss Ratana Chagechlak

Thesis Advisor Associate Professor Dr.Sunlee Thongthew, Ph.D.

Department Elementary Education

Academic Year 1986

ABSTRACT

Purposes

1. To compare the moral concepts of Prathom Suksa Three student by three kinds of upbringing:democratic, neglecting and over-protection students.
2. To compare the moral concepts of Prathom Suksa Three students according to levels of parents' educational background.

Procedures

The samples were 389 Prathom Suksa Three students in elementary schools under the jurisdiction of the Bangkok Metropolitan Administration, academic year 1985, and their parents. The sampling method was multi-stage sampling.

The instruments used in this research were Moral Concepts Test and Parents' Rearing Patterns Test. The data was analyzed by using One-Way Analysis of Variance and F-test.

Finding

1. The moral concepts were analyzed in 8 aspects according to 3 kinds of rearing patterns. It was found that there were no significant difference in the following moral concepts :- responsibility, discipline, generosity, kindness, honesty, justice and patience. However, the children with democratic upbringing patterns students had higher moral concept of unselfishness than the students with over-protection upbringing at the significant level of .05.

2. According to the levels of parents' educational background there were no significant differences in 6 aspects of the moral concepts : responsibility, generosity, kindness, honesty justic and patience. However, the students who had parents with educational background higher than secondary level had higher moral concepts of discipline and unselfishness than the students who had parents with educational background at elementary level at the significant level of .05.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของ คำสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์ ประธานกรรมการ ผู้ช่วยคำสตราจารย์ ดร. แรมสมร อยู่สถาพร กรรมการ และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง รองคำสตราจารย์ ดร. สาลี ทองธวิ อาจารย์ควบคุมการวิจัยที่ได้กรุณาแนะนำ ช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาและอุปสรรค นอกจากนี้ยังได้รับความกรุณาจากเพื่อน B.6 ทุกท่าน และผู้ช่วยวิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่สละเวลาตรวจแก้ไขข้อบกพร่องของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ คณะอาจารย์ และนักเรียนของ โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งผู้เกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล ตลอดจน พี่ ๆ เพื่อน ๆ และน้อง ๆ ขอกราบขอบพระคุณ คุณท้อ คุณแม่ และคุณเสมอ อาจารย์เนียร ที่เป็นกำลังใจอันสำคัญ

รัตนา ฉากจลสัก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....

กิตติกรรมประกาศ.....

รายการตารางประกอบ.....

บทที่

1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
สมมุติฐานของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	7
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
ความหมายของจริยธรรม.....	8
องค์ประกอบของจริยธรรม.....	12
ทฤษฎีทางจริยธรรม.....	14
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	30
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
5. สรุปผลและข้อเสนอแนะ.....	70
ข้อค้นพบที่สำคัญ.....	72
อภิปรายผลการวิจัย.....	73
ข้อเสนอแนะ.....	76

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บรรณานุกรม.....	77
ภาคผนวก.....	85
ประวัติ.....	187

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1. ตารางแสดงคำขวัญเดิม เลขคณิต ความแปรปรวน และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานของคะแนนโหนดันทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถม ศึกษาปีที่ 3 จำแนกตามกลุ่มการเลี้ยงดู.....	45
2. ตารางแสดงผลการวิเคราะห์ความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวนของ คะแนนโหนดันทางจริยธรรมของนักเรียนที่ได้รับการเลี้ยงดูต่างกัน 3 แบบ	46
3. ตารางแสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบ มนโหนดันทางจริยธรรมของนักเรียนที่ได้รับการเลี้ยงดูต่างกัน 3 แบบ	47
4. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวเพื่อเปรียบเทียบมนโหนดันทาง จริยธรรมเฉพาะด้าน ความรับผิดชอบของนักเรียนที่ได้รับการเลี้ยงดูต่างกัน 3 แบบคือ แบบประชาธิปไตย แบบปล่อยปละละเลย และแบบให้ความคุ้มครอง มากเกินไป.....	48
5. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวเพื่อเปรียบเทียบมนโหนดัน ทางจริยธรรมเฉพาะด้าน ความมีระเบียบวินัยและตรงต่อเวลาของนักเรียน ที่ได้รับการเลี้ยงดู 3 แบบ คือ แบบประชาธิปไตย แบบปล่อยปละละเลย และแบบให้ความคุ้มครองมากเกินไป.....	49
6. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวเพื่อเปรียบเทียบมนโหนดัน ทางจริยธรรมเฉพาะด้าน ความเชื่อเพื่อพ่อแม่และเสียสละของนักเรียนที่ได้ รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน 3 แบบ คือ แบบประชาธิปไตย แบบปล่อยปละละเลย และแบบให้ความคุ้มครองมากเกินไป.....	50

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
7. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบโมหัทคินทางจริยธรรม เฉพาะด้านความเมตตากรุณาของนักเรียนที่ได้รับการเลี้ยงดูต่างกัน 3 แบบคือ แบบประชำธิปไตย แบบปล่อยปลละละเลย และแบบให้ความคุ้มครองมากเกินไป.....	51
8. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบโมหัทคินทางจริยธรรม เฉพาะด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนที่ได้รับการเลี้ยงดูต่างกัน 3 แบบคือ แบบประชำธิปไตย แบบปล่อยปลละละเลย และแบบให้ความคุ้มครองมากเกินไป.....	52
9. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบโมหัทคินทางจริยธรรม เฉพาะด้านความมีน้ำใจเป็นธรรมไม่ลำเอียง ของนักเรียนที่ได้รับการเลี้ยงดูต่างกัน 3 แบบคือ แบบประชำธิปไตย แบบปล่อยปลละละเลย และแบบให้ความคุ้มครองมากเกินไป.....	53
10. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบโมหัทคินทางจริยธรรม เฉพาะด้านความอดทนอดกลั้นของนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน 3 แบบ คือ แบบประชำธิปไตย แบบปล่อยปลละละเลย และแบบให้ความคุ้มครองมากเกินไป.....	54
11. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบโมหัทคินทางจริยธรรม เฉพาะด้าน ความไม่ เห็นแก่ตัวของนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดู 3 แบบคือ แบบประชำธิปไตย แบบปล่อยปลละละเลย และแบบให้ความคุ้มครองมากเกินไป.....	55
12. ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกลุ่มโมหัทคินทางจริยธรรม เฉพาะด้าน ความไม่ เห็นแก่ตัวของนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดู 3 แบบ คือ แบบประชำธิปไตย แบบปล่อยปลละละเลย และแบบให้ความคุ้มครองมากเกินไป..	56

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
13.	ตารางแสดงค่ามัธยฐานเลขคณิต ความแปรปรวน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนมโนทัศน์ทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำแนกตามกลุ่มการศึกษาของผู้ปกครอง	57
14.	ตารางแสดงผลการวิเคราะห์ความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวนของคะแนนมโนทัศน์ทางจริยธรรมของนักเรียน 3 กลุ่ม ที่จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง	58
15.	ตารางแสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบมโนทัศน์ทางจริยธรรมของนักเรียน 3 กลุ่ม ที่จำแนกตามการศึกษาของผู้ปกครอง คือ ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และสูงกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น	59
16.	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวเพื่อเปรียบเทียบมโนทัศน์ทางจริยธรรมเฉพาะด้าน ความรับผิดชอบของนักเรียนที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่างกัน 3 ระดับคือ ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และสูงกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น	60
17.	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวเพื่อเปรียบเทียบมโนทัศน์ทางจริยธรรมเฉพาะด้าน ความมีระเบียบวินัยและตรงต่อเวลาของนักเรียนที่มีผู้ปกครองมีการศึกษาต่างกัน 3 ระดับคือ ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และสูงกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น	61
18.	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกลุ่มของมโนทัศน์ทางจริยธรรมเฉพาะด้าน ความมีระเบียบวินัยและตรงต่อเวลา ระหว่างกลุ่มแยกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง 3 ระดับคือ ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และสูงกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น	62

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
19.	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบมโนทัศน์ทางจริยธรรมเฉพาะด้าน ความเชื่อเพื่อเผื่อแผ่ของนักเรียนที่มีผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่างกัน 3 ระดับคือ ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และสูงกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น	63
20.	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบมโนทัศน์ทางจริยธรรมเฉพาะด้าน ความเมตตากรุณาของนักเรียนที่มีผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่างกัน 3 ระดับคือ ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และสูงกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น	64
21.	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบมโนทัศน์ทางจริยธรรมเฉพาะด้าน ความซื่อสัตย์ของนักเรียนที่มีผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่างกันคือ ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และสูงกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น	65
22.	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบมโนทัศน์ทางจริยธรรมเฉพาะด้าน ความมีน้ำใจเป็นธรรมไม่ลำเอียงของนักเรียนที่มีผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่างกัน 3 ระดับคือ ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และสูงกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น	66
23.	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบมโนทัศน์ทางจริยธรรมเฉพาะด้าน ความอดทนอดกลั้นของนักเรียนที่มีผู้ปกครองมีการศึกษาต่างกัน 3 ระดับคือ ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และสูงกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น	67

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
24.	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบมโนทัศน์ทางจริยธรรมเฉพาะด้าน ความไม่เห็นแก่ตัวของนักเรียนที่ผู้ปกครองมีการศึกษาต่างกัน 3 ระดับคือ ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และสูงกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น.....	68
25.	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกลุ่มของมโนทัศน์ทางจริยธรรมเฉพาะด้าน ความไม่เห็นแก่ตัวของนักเรียนที่ผู้ปกครองมีการศึกษาต่างกัน 3 ระดับคือ ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และสูงกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น.....	69

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย